

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

1 Tractandorum in hoc libro summa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

randi esse reditus quinquaginta ad minus librarum, pro quibus qui ita testantur, teneantur annuatim, si non ad sint ordinato. Et insuper statutum, ut hic reditus temporalis inalienabilis esset, & extra ordinem a leam obligationum & hypothecarum, post tempus ordinationis presbyteri, & pendente eius vita. Sancitum quoque in iure, ut si alterius episcopi iussu ordinandi generali episcopus sine titulo ordinet, ipse qui ordinauit, teneatur alere: si speciali iussu ordinet, is qui iussit. Quod si ordinentur a non suo episcopo, ex dimissione leu cum literis dimissoriis alterius diocesanos clerici, non qui ordinat: sed qui permisit ut ibi ordinarentur, alere debet, donec titulum vel beneficium nacti fuerint. *ca. si episcopus. ca. 7. de praben. in 6.*

2. ¶ Dehinc in maioribus scrutinium precedit ordinationem, per quod archidiaconus qui assistit episcopo, eidem dicit, *Postulas sancta mater ecclesia hunc diaconum vel subdiaconum, ad omnes diaconatus vel presbyteratus assumi: & interrogatus, num dignus sit responderet, In quantum humana fragilitas nosse sinit, se eum dignum arbitrari, c. vni. de scrut. in ord. faciem.* Quomodo autem & quare fiat, ante indicauimus. ¶ Accedit sententia superioris, quæ accedere debet: alioquin si sine ea, ut si examinationem non fuerit passus, dicitur quis furtiue ordines suscipere, & castigatur, *tex. & gl. in c. 1. in ver. furtiue, de eo qui furt. ordin. suscep.*
4. ¶ Præterea in temporibus legitimis ordinatio fieri debet ab episcopis, nempe maiorum ordinum, tantum in ieiunio quatuor

temporum, & sabbatho ante dominicam de passione: minorum tamen fieri potest dominicis & aliis festiuis diebus, *c. 2. & 3. de temp. ordin.* in quibus maiores ordines non conferuntur ab episcopis, quamuis possint & tunc a sum. pont. conferri, *c. 1. eod.* Verum ordinatus a Papa, sine licentia sum. pont. ad superiores ordines non promouetur, *c. cum in distribuendis. eod.* Ceterum extra prædicta tempora ordinatus ordinis recipit characterem, sed non nisi penitentia imposta & ea impleta permittitur administrationi, *ca. consultationi, eod. ca. cum quidam, c. si. eod.* quia tempus non est de substantia ordinis, *gl. in d. ca. consultationi.* sed ex iuris postiuu constitutione. Et proinde transgressio punibilis, ut & animaduersione dignum est, si duo sacri ordines vno die conferantur, id enim & prohibitum quoque est, *c. literas, ca. 13. eod.* & qui contulit episcopus etiam mandato Metropolitanum, a potestate conferendi suspenditur, *ca. dilectus. c. 1. 5. eod.* Et furtiue etiam quis ob id dicitur ordinatus, *c. 3. & fin. de eo qui furti. ordin. suscep. lib. 5. Decret. tit. 30.*

¶ Obseruandum in quoque est, ut ordines serie & gradatim, non inuerso ordine conferantur, *can. sollicitudo. 5. 2. dist.* Qui enim id molitur, penitentia subiciendus est, postquam ordo prætermittitur suppleri potest, *c. 1. de cler. per fals. promot. li. 5. Decret. tit. 29.* Inordinate tamen ordinatus suspendendus, & interim suspendendus, *ca. saloniense, 63. distinct.*

DE PERSONARVM EX CAUSA SA BENEFICIORVM DISTINCTIONE ET DE BENEFICIIS. LIBER XVII.

Tractandorum in hoc libro summa. Cap. 1.

1. Methodus future tractationis de beneficiis.

Ed in hæc hæc tenus dicta sufficiant speciali nota, de personarum ecclesiasticarum distinctione, & earum quæ aliquid ecclesiasticum pertractant. Nunc operæ pretium est, ut quia in beneficia generaliter incidimus, de illis in vniuersum quædam persequamur, ut facilius personarum beneficiatorum dignitates & iura appareant. Dicemusque quid beneficium, eius species & nomenclaturas, erectiones, extinctiones, collationes, & prouisiones, & quæ in his, qualesve personæ considerandæ: Et de vacatione, & iudiciis eorum. In quibus quantum assequi potuimus, Deo iuuante, ea quæ vsui quotidiano necessaria videbantur, & quibus egemus circumcisissimis fimbriis, quas poteramus explicare, transtulimus.

De Beneficij finitione. Cap. 2.

1. Beneficij appellatio lata.
2. Beneficij ecclesiastici definitio.
3. Beneficium habet distinctam portionem.
4. Beneficium improprie dicitur sine fructibus & redditibus. Canonici ad effectum & in herba quis, nec proprie canonici, nisi ad effectum, eod. Canonatus diu non potest esse sine præbenda. eod. Qui habet beneficium in expectatione, non permutat illud. Mandatarij non sunt beneficiarij quando in expectatione, eod. Beneficium ecclesiasticum constat officio diuino, & redditibus.
7. Beneficia ecclesiastica nec emi, nec vendi possunt, quare.
8. Beneficia cum quibus oneribus dari possunt.
9. Beneficia ecclesiastica gratis conferenda.
10. Beneficiatorum quale est officium diuinum in iure.
11. Horas canonicas, seu officium diuinum non dicens beneficiarius, an teneatur ad restitutionem fructuum ex beneficio perceptorum.
12. De residentia, seu assiduitate beneficiatorum in loco beneficii. Beneficium omne, etiam minimum, exigit residentiam.
13. Residentia in loco beneficii quando excusatur, & 14.
14. Episcopo assidens excusatur a residentia, & percipit fructus sue canonice, exceptis diariis.
15. Beneficia perpetuo, non ad tempus possidenda dantur. Beneficium curare nemo cogitur, eod.
16. In commendam quæ beneficia ad tempus dantur.
17. Beneficium ecclesiasticum non datur iure hereditario proximis.
18. Beneficiarius de fructibus beneficii testatur in Gallia.

19. Beneficia ecclesiastica conceduntur, laici interdum eorum capaces.

20. Beneficia teneri non possunt sine canonica institutione.

21. Beneficij ecclesiastici veri nota.

Quemadmodum in sacerdotii appellatio arcta nimium videtur, ad significandos eos, qui ecclesiastica bona in titulum possident, utpote quod omnes non sint sacerdotes: ita & beneficij nomen latius est, & ad alia, quam ea quæ conceduntur & ecclesiasticis personis conuenire possunt, pertinet. Beneficium namque largitionis est species, & beneuola concessio gaudium tribuens capienti, capientique tribuendo, *s. 1. in quib. cau. seu. amita. Seneca, li. 1. de benefic.* Quia finitione & beneficium principis contineri potest, quod latius interpretari debemus, *l. si de constitut. princ. in P. ca. cum dilecti in fine. de donati. c. olim. de verb. signif. item & auxilium legis, quod & beneficium dicitur, quale restitutio in integrum. l. in uores. 8. de restit. in integ. epistola Adriani & feuda seu clientelæ, s. p. in libris Feudorum, ut in de duo fratrib. de nouo benef. in ues. commodatum, l. in commodata. s. sicut commoda. relictum & donum omne, c. cum liberum. de sepultur.* Et proinde illa quoque finitio improprie transferatur ad ecclesiastica bona, quæ nomine beneficii dicuntur: quia latior suo finitio, contra regulas finitionum, *l. 1. s. dolum. de dol. P.* Tum etiam quod feudalis illa beneficii finitio non possit quadrare ecclesiastico beneficio, bona tamen cum uenia eorum, quibus diuersum placuit. Quorum ex albo est Paulus Romanus antiquus interp. in trac. de 7. entio. eccles. qui ait, beneficium dici, quod bona faciat: alii autem ad hoc omnino transferunt, ut Panormitanus in c. ad audientiam, de prescri. & cap. vni. de commod. Polynthea tract. de benef. Ioannes de Selua tract. de benef. par. 1. q. 1. Proinde diuidimus beneficium, in ecclesiasticum, de quo locuturi sumus, & non ecclesiasticum, de quo alibi. ¶ Beneficij itaque ecclesiastici alia erit finitio, ut sit distincta, & spiritali muneri coniuncta iurium ecclesiasticorum portio, certis ædibus factis in hoc assignata, ut perpetuo per clericos ad vitam utenda clerico legitime assignetur. ¶ Distincta in portio est in primis: nam antequam distinctio fiat, non est beneficium, *ca. ex parte Assens. de concess. præben.* Diximus autem & paulo ante quomodo distincta sunt beneficia, & decimæ per summos pontifices, per loca, & regiones per Euaristum & Dionysium Portio porro hæc, fructus continet. ¶ Ideo beneficium sine fructibus improprie est, *cap. si quis obierit, 1. quæst. 2. Panormitan. cap. de multa, de præben. vide Gemef. ad reg. cancell. de anna. possessor. cap. relatum, de præben.* Quare canonicus creatus sub spe, seu, ut dicunt, cum expectatione præbendæ, qui dicitur canonicus in herbis receptus. Item man-